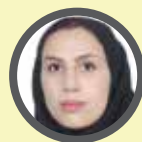
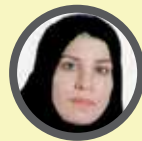

آموزش پیش از ازدواج

خاطره بره‌مقدم

عضو هیات تحریریه
فصلنامه بهورز

معصومه پرهیزکار صفا آبادی

عضو دبیر خانه
فصلنامه بهورز

اهداف آموزشی

امید است خوانندگان محترم پس از مطالعه:

- ویژگی افرادی که برای ازدواج با یکدیگر مناسب نیستند را توضیح دهند.

۱) تفاوت سنی زیاد با یکدیگر

تفاوت سنی زیاد بین زن و شوهر می‌تواند برای هر دو نفر مشکلات جدی ایجاد کند. البته معمولاً در اوایل ازدواج این مشکلات چندان زیاد به نظر نمی‌رسد، اما پس از گذشت چند سال به طور جدی خود را نشان خواهند داد. تفاوت سنی در سنین پایین‌تر مشکلات بیشتری را ایجاد می‌کند، تا در سنین بالاتر. مثلاً تفاوت سنی یک مرد ۳۵ ساله با یک دختر ۲۰ ساله مشکلات بیشتری را سبب می‌شود، تا تفاوت سنی بین یک مرد ۵۵ ساله با یک خانم ۴۰ ساله. تفاوت سنی، زوج اول را بیشتر تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ چرا که پختگی و سطح تجربیات آن‌ها در مقایسه با زوج دوم از شباهت کمتری برخوردار است. یک زن چهل ساله تجربیات مشترک بیشتری با یک مرد پنجاه و پنج ساله دارد، تا یک دختر ۲۰ ساله در مقایسه با یک مرد ۳۵ ساله. موضوع تفاوت سنی زیاد بین زن و شوهر پیامدهای بسیاری دارد که لازم است حتماً به آن توجه شود. برخی از مشکلات احتمالی تفاوت سنی زیاد در زیر آورده شده است:

مقدمه

در شماره‌های گذشته به اهمیت آموزش پیش از ازدواج، نظریه‌های آشنایی و فواید محدودیت‌های آشنایی، ۱۰ اشتباه در فرآیند آشنایی و دلایل درست و نادرست ازدواج پرداخته شد. در این شماره درباره خصوصیات افرادی که برای ازدواج مناسب نیستند صحبت می‌کنیم.

افرادی که برای ازدواج با یکدیگر مناسب نیستند

بدیهی است افرادی که به سن ازدواج رسیده‌اند برای ازدواج با هر فردی مناسب نیستند. به جز آمادگی و مناسب بودن فرد لازم است تناسب و مناسبت بین فردی نیز در میان باشد تا ازدواج موفق‌تری به انجام برسد. اهم موارد نامناسب بین فردی یا نامناسب بودن دو نفر به قرار زیر است:

اگر از همسر خود بزرگتر باشید:

۶۶

تفاوت سنی، زوج اول را بیشتر تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ چرا که پختگی و سطح تجربیات آن‌ها در مقایسه با زوج دوم از شباهت کمتری برخوردار است.

”

ج در رابطه قدرت بیشتری پیدا می‌کنید و وسوسه می‌شوید که همسر خود را کنترل کنید. به دلیل بالاتر بودن سن و تجربه‌های بیشتر و احتمالاً موفقیت‌های مالی بیشتر، ممکن است همسر خود را کنترل کنید تا دست به کارهای پخته و حساب نشده نزنند.

د ممکن است بخواهید خود را جوانتر از سن واقعی خود نشان دهید. افراد در هر سنی نیازهای خاصی دارند، اما وقتی فردی با همسری بسیار جوانتر از خودش ازدواج می‌کند، ممکن است از اینکه به نیازهای سنی خودش پاسخ دهد، دست بردارد و برای رضایت خاطر همسرش سعی کند که رفتارهای سنین پایین‌تر را انجام دهد.

اگر از همسر خود جوانتر باشید:

الف این امکان وجود دارد که به او به عنوان يك الگو و آموزگار نگاه کنید و در مقابل او احساس ضعف و حقارت کنید. وقتی همسرتان به مراتب از شما بزرگتر باشد، طبیعی است که موفق‌تر، با تجربه‌تر و از لحاظ اقتصادی با ثبات‌تر باشد. این موضوع می‌تواند فرد را به طور ناخود آگاه تحت تأثیر قرار دهد، به طوری که احساس کند همسرش از او بهتر است.

ب ممکن است برای همسر خود نقش «کودک» را بازی کنید. وقتی که تجربه کمتری دارید و مشاهده می‌کنید که همسرتان با تجربه‌تر است، ممکن است به طور ناخود آگاه در مقابل او نقش يك «کودک» را بازی کنید، به نصیحت‌های او گوش دهید و از او بخواهید که به شما بگوید چه بکنید و چه نکنید.

ج ممکن است بخواهید خود را مسن‌تر از سن واقعی خود نشان دهید. برای این که تفاهم بین خود و همسرتان را بیشتر کنید، ممکن است رفتارهای مطابق با سن خود را کنار بگذارید و مطابق

الف این امکان وجود دارد که حوصله او را نداشته باشید. این امکان وجود دارد که برخی اوقات تحمل خامی‌ها، بی‌تجربگی‌ها و کندگی او را درباره مسایل زندگی نداشته باشید. در واقع ممکن است از این که می‌بینید که او هنوز با مسایلی دست به‌گریبان است، که شما مدت‌ها پیش آن‌ها را پشت سر گذاشته‌اید، خسته شوید.

ب ممکن است برای همسر خود نقش «والد» را بازی کنید. وقتی که تجربه بیشتری دارید، تقریباً غیرممکن است که بتوانید از پند و اندرز دادن و نصیحت کردن همسرتان چشم‌پوشید. شما به خاطر سن بیشتر خود، می‌دانید که بهترین راه انجام کارهایی که او با آن‌ها دست و پنجه نرم می‌کند، کدام است. همین باعث می‌شود که با همسر خود مانند «والد کودک» برخورد کنید و در دام ارتباط «والد کودک» بیفتید. این ارتباط باعث خشم و انزجار او نسبت به شما و عصبانیت شما نسبت به او خواهد شد و تأثیر مخربی بر رابطه خواهد گذاشت. در ضمن در رابطه والد کودک، جاذبه جنسی بین همسران سرعت نابود خواهد شد.

“

هرچه شباهت‌های دو قوم بیشتر باشد، در ازدواج مشکلات کمتری ایجاد می‌شود. اما هرچه تفاوت‌ها بیشتر باشد شاهد مشکلات بیشتری خواهیم بود.

”

میل او رفتارهای سنین بالاتر را از خود بروز دهید.

۲) تفاوت دینی (مذهبی) با یکدیگر

تفاوت دینی (مذهبی) می‌تواند یکی از مسأله‌سازترین تفاوت‌ها باشد. تفاوت دینی در آغاز آشنایی تأثیر چندانی بر رابطه ندارد، چون لزومی ندارد که از دیدگاه‌های مذهبی یکسانی برخوردار باشیم تا از بیرون رفتن با کسی لذت ببریم. اما متأسفانه وقتی رابطه جدی‌تر می‌شود و احساس افراد نسبت به یکدیگر قدرت می‌گیرد، مشکلات هم بیشتر می‌شود. از آنجا که دین و مذهب باورهای بنیادین ما را شکل می‌دهند، تفاوت در این باورهای بنیادین می‌تواند برای همسران بسیار مسأله‌ساز شود. این افراد معمولاً در سنت‌ها و ایام تعطیل تفاوت مذهبی بین خود را به خوبی مشاهده می‌کنند و از همه مهم‌تر وقتی صحبت از بزرگ کردن بچه‌ها باشد، کافی است از آن‌ها بپرسیم که دوست دارند بچه‌های‌شان چه دین یا مذهبی داشته باشند.

۳) تفاوت‌های اجتماعی، قومی و تحصیلی با یکدیگر

یکی از شرایط تحقق رابطه سالم، نقاط مشترکی است که دو نفر باهم دارند: علایق مشترک، عقاید و باورهای مشترک و سوابق و سلايق مشترک. تمامی اینها در تفاهم و راحتی زندگی مشترک و کم بودن تنش سهم بسزایی دارند. این بدین معنی نیست که شما و همسرتان باید لزوماً در مورد همه چیز توافق نظر داشته باشید، اما تفاوت‌های زیاد و خارج از معمول می‌تواند تنش زیادی ایجاد کند و رابطه‌ای که از تفاهم و هماهنگی لازم برخوردار نباشد، در عمل مشکلات زیادی را در پی خواهد داشت. تفاوت اجتماعی بیشتر بیانگر تفاوت طبقه اجتماعی و وضعیت اقتصادی است. مولوی این تفاوت را در ابیات زیر به خوبی بیان کرده است.

گفت صوفی ما فقیر و زار و کم
قوم خاتون مالدار و محتشم
کی بود این کفوایشان در زواج
یک درازچوب و دری دیگر زعاج
جامه نیمی اطلس و نیمی پلاس
عیب باشد نزد ارباب شناس
با کبوتر، باز کی شد هم نفس
کی شود همراز، عنقا با مگس
کفو باید هر دو جفت اندر نکاح
ورنه تنگ آید، نم اندر تریاح

در ایران اقوام و قومیت‌های زیادی زندگی می‌کنند. برخی از این قومیت‌ها با دیگر قومیت‌ها شباهت بیشتری دارند و با برخی دیگر بسیار تفاوت دارند. هرچه شباهت‌های دو قوم بیشتر باشد، در ازدواج مشکلات کمتری ایجاد می‌شود. اما هرچه تفاوت‌ها بیشتر باشد شاهد مشکلات بیشتری خواهیم بود.

فعالیت:

شما از چه قومیتی هستید؟

کدام یک از اقوام ایرانی با شما شباهت بیشتری دارند؟

کدام یک از اقوام ایرانی با شما تفاوت بیشتری دارند؟

مشکلات احتمالی ناشی از تفاوت‌های اجتماعی، قومی

و تحصیلی موارد زیر است:

الف ممکن است دریابید که نقاط مشترک کافی ندارید. برخی از همسران از تفاوت‌ها به سود خود استفاده می‌کنند. از یکدیگر می‌آموزند و خود را باهم هماهنگ می‌کنند. اما چنانچه این تفاوت‌ها زیاد باشد، تنها سبب درگیری و احساس بیگانگی خواهد شد.

ب ممکن است دریابید که ارزش‌های کاملاً متفاوتی دارید. ارزش‌های ما بر اساس طرز تربیت، فرهنگ قومی، سطح تحصیلات و تجارب زندگی ما شکل گرفته است. چنانچه این گونه سوابق ما به طرز فاحشی با سوابق همسر آینده ما متفاوت باشد، احتمالاً مشاهده خواهیم کرد که از ارزش‌های متفاوتی برخوردار هستیم.

۴) دختر دادن و دختر گرفتن از یک خانواده

در برخی از فرهنگ‌های ایران زمین به دختر دادن و دختر گرفتن از یک خانواده به اصطلاح بده بستان می‌گویند. این گونه از دواج‌ها شرایط پیچیده‌ای را باعث

می‌شود. دختر دادن و گرفتن از یک خانواده به این معنی است که اعضای درجه یک یا درجه دو خانواده با اعضای درجه یک یا درجه دو خانواده‌ای دیگر ازدواج کنند.

در این گونه ازدواج‌ها شاهد دو زوج هستیم که به طور ضربدری با هم خویشاوند هستند و این خویشاوندی گاهی درجه یک و گاهی درجه دو است. بنابراین در این گونه ازدواج‌ها، مسایل و زندگی همسران به صورت ناخواسته با مسایل زندگی خویشاوندان ارتباط و تداخل پیدا می‌کند. پیچیدگی این گونه ازدواج‌ها نیز از همین تداخل سرچشمه می‌گیرد. تداخل خویشاوندی با زوجیت، مشکلات بسیار متنوع و پیچیده‌ای را به وجود می‌آورد. پیچیدگی مطلب زمانی به بالاترین حد می‌رسد که دو زوج به طور ضربدری خواهر / برادر یا خواهر / خواهر یا برادر / برادر هستند.

در فرهنگ شرقی ما که روابط خویشاوندی وصله ارحام، اهمیت فوق العاده‌ای دارد، تداخل روابط زوجیت با روابط خویشاوندی و مداخله خویشاوندان پیچیدگی زیادی را بر ارتباط همسران تحمیل می‌کند. بنابراین توصیه می‌شود که به این گونه ازدواج‌ها با دقت بسیار بیشتری نگریسته شود.

۵) افرادی که از یکدیگر دور هستند

برخی از ازدواج‌ها در شرایطی رخ می‌دهد که یکی از همسران در کشوری دیگر یا در شهری دیگر است که امکان ملاقات و آشنایی از نزدیک برای آن‌ها محدود است. بخصوص در سال‌های اخیر ازدواج با ایرانیان مقیم خارج کشور باعث شده است که این نوع ازدواج رواج بیشتری بیابد. دور بودن از یکدیگر شرایطی را فراهم می‌کند که نیاز به توجه دارد. وقتی که افراد از یکدیگر دور هستند شناخت آن‌ها از یکدیگر يك شناخت از دور است. وقتی به آینه از نزدیک نگاه می‌کنیم چهره خود را به طور شفاف می‌بینیم، با همه جزئیات و ریزه کاری‌ها، اما وقتی از آینه دور بایستیم و به چهره خود نگاه کنیم، جزئیات چهره خود را نمی‌توانیم ببینیم، بلکه تنها کلیت آن را می‌بینیم. در روابط راه دور امکان شناخت جزئیات

فرد وجود ندارد، تنها می‌توانیم کلیت فرد را بشناسیم. آشنایی و شناخت که يك قسمت مهم ازدواج است در روابط راه دور با اشکال روبرو می‌شود.

در روابط راه دور موارد زیر را می‌توان مشاهده کرد

* هدف عاشق و معشوق در يك رابطه طبیعی این است که با یکدیگر مهربان تر و صمیمی تر شوند، اما هدف عاشق و معشوق در روابط راه دور این است که دوباره یکدیگر را ببینند.

* فرصت شناخت واقعی از افراد سلب می‌شود.

* از برخورد با مسایل و مشکلات پرهیز می‌شود. وقتی نامزدهایی که رابطه آن‌ها از راه دور است یکدیگر را می‌بینند، اولاً از آنجا که فرصت محدودی دارند سعی می‌کنند که همه چیز را بخوبی برگزار کنند و از این که در این مدت کوتاه به مسایل و مشکلات بپردازند معمولاً پرهیز می‌کنند.

* تلقی آن‌ها از تفاهم با یکدیگر معمولاً بسیار غیرواقع بینانه است. وقتی فقط چند روز بیشتر فرصت ندارند که یکدیگر را ببینند تمام وقتشان را باهم می‌گذرانند، به سینما، رستوران و میهمانی می‌روند. هیجان زیادی که در این روزها وجود دارد، سبب می‌شود، تصور کنند در آینده زندگی مشترک نیز همین شرایط تکرار خواهد شد. معمولاً این افراد وقتی برای زندگی مشترک به يك شهر یا يك کشور می‌روند، متوجه می‌شوند که شرایط واقعی چه قدر متفاوت از تجربه‌های اولیه آن‌ها بوده است.

به جز دور بودن در زمان آشنایی برخی از افراد دارای شرایطی هستند که پس از ازدواج برای زمان قابل توجهی باید از همسر خود دور باشند. افرادی که در کشتی کار می‌کنند یا به مأموریت‌های شغلی طولانی مدت می‌روند طبیعتاً مدت زمان قابل توجهی از همسر خود دور هستند. این گونه ازدواج‌ها نیز با مشکلات قابل توجهی روبرو می‌شود که نیاز به ویژگی‌های شخصیتی خاصی دارد. به هر حال در جمعیت عمومی این گونه ازدواج‌ها توصیه نمی‌شود.

منبع: میر محمد صادقی، مهدی، ۱۳۹۳، دفتر پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی معاونت امور فرهنگی و پیشگیری سازمان بهزیستی کشور

به این موضوع امتیاز دهید (۱۰۰ تا). کد موضوع ۹۸۳۱. پیامک ۳۰۰۰۷۲۷۳۱۰۰۰۱. نحوه امتیازدهی: امتیاز- شماره مقاله. مثال: اگر امتیاز شما ۸۰ باشد (۸۰-۹۸۳۱)